

«ԱՏՈՎ ԱՄԷՆՔԸ ՊԻՏԻ ԳԻՏՆԱՆ ԹԷ ԴՈՒՔ ԻՄ ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐՍ ԷՔ»

Աստուած՝ բոլոր կրօններու սկզբնական եւ հիմնական հարցը եւ նիւթն է։ Կրօնը համամարդկային երեւոյթ մըն է՝ ներգագազական թափուն խորհուրդը Աստուծոյ։ Մտածող, զգացող, որոնող հոգին կը հարցնէ. «Ինչո՞ւ կ'ապրիմ, ո՞ւր կ'երթամ, ի՞նչ է կեանքի էութիւնն ու նպատակը»։ Արուեստն ու գիտութիւնը պատասխան մը չ'ունին, որովհետեւ կրօնական տեսութիւնը փաստարկութեամբ կամ նիւթական շօշափելիութեամբ ապացուցանելի չէ, այլ ներհայեցողական եւ հոգեւորական փորձառութեամբ միայն իմանալի եւ գիտանալի է։

Ուստի, ի՞նչ է այդ «ատով»ը որով Յիսուս Քրիստոսի՝ աշակերտները պիտի զանազանուին տարբեր կրօններու հետեւորդներէն։ Պետութեան մը հիմքը ընտանիքն է, եւ ընտանիքի մը հիմնատարըրը մայրն է։

Ի՞նչ է Քրիստոնէութեան հիմնանիւթը, կորիզը կամ առանցքը, որ կը զատորոշէ քրիստոնեան այլակրօն հաւատաւորներէ։ Ի՞նչ պարտ է ըլլալ քրիստոնեայ հաւատացեալի մը բնոյթը կամ բոյրը՝ զինք բնորոշ եւ յատկանշող առանձնատկութիւնը։

Տիեզերքի համակարգային յայտնաբերութիւնը նման է անվերջանալի գոյացութեան մը տեսիլին, որ կը հոսի դէպի Աստուծային էութիւն։ Այս անսպառ հեղումը, մեր Տէրը Յիսուս Քրիստոս խորհրդանշած է որպէս Սէր։ Արեւելի կրօնական հիմնադիրները գրած են ու տուած քաղմաթիւ օրէնքներ ու պատուիրաններ, սկսեալ Համուրապի

փահանայապետ արքայաիշխանէն։ Մարդեղեալ աստուածորդին տուաւ մի միայն մէկ պատուիրան.

«Նոր պատուիրան մը կու տամ ձեզի, որ սիրէ՛ք զիրար. ինչպէս ես ձեզ սիրեցի, դուք ալ սիրեցէ՛ք զիրար։ Եթէ դուք զիրար սիրէ՛ք, ատով պիտի գիտնան թէ դուք իմ աշակերտներս էք» ...

Յովհ. Ժ. 35:

Յիսուս Քրիստոս, «Տասնարանեայ Պատուիրանը» տասներեւմեակի չվերածեց, այլ, նո՛ր պատուիրան մը տուաւ աշխարհի։ «Նոր գինին նոր տիկերու մէջ կը դնեն» ըսաւ Ան... Մատթ. Թ. 17: Յիսուս Քրիստոս Հին Ուխտի օրէնքներն ու պատուէրները Նորին հետ չխառնեց։ Լուսահանդերձ Նազովրեցին բարձրացուց մարդկութիւնը խաւարէն դէպի լուսաշող հասկացողութիւն, որուն խտացեալ օրէնքն ու պատուէրը աստուածային սիրոյ գերագոյն արտայայտութիւնն է հանդէպ տառապալկոծ աշխարհի։

Նազովրեցի Մարգարէին «Ատով պիտի գիտնան»ը, բացայայտօրէն ցոյց կու տայ «զիրար սիրել»ը։

Յիսուս Քրիստոս սէրը սրբագործեց ու նուիրագործեց։ Բարձրացուց զայն անձնա-սիրութենէ՝ այլա-սիրութիւն եւ սեռայնասիրութենէ՝ ծառայասիրութիւն եւ գոհաբերութիւն։

Սիրել՝ աննիւթական եւ անշօշափելի հոգեխառնում է։ Սիրել՝ սրբագործել է չարիքը ներողամտութեամբ։ Սիրել՝ մօտենալ եւ հասնիլ է Աստուծոյ ներկայութեան։ Սիրել՝ նշմարտութեան գերմարդկային ճամբան է եւ գաղտնիք՝ Աստուծոյ նմանելու։

Գողգոթայի սարին վրայ՝ Խաչեցեալին սիրոյ զոհաբերութեամբ պատուեցաւ հազար տարիներու խաւարակուռ վարագոյրը յայտնաբերելու համար Աստուծոյ սէրը: Հռոմէական անարգ ու նախատական խաչելութիւնը դարձաւ վիշտին սրբութիւնը, հաւատքին գորութիւնը եւ սիրոյ ծննդագործող երկունքը Յիսուսայայտ զոհողութեամբ: Երկու սիրահարները իրար միացնող հոգեղէն կապը ո՛չ դղեակ է ու ո՛չ ոսկեղէն պալատ, այլ՝ ձգողական գորութիւն մը որ ո՛չ նիւթականով րացատրելի է ու ոչ շօշափելով, այլ հոգեզգաց յափշտակութեամբ մը միայն:

Տունը եւ տան կարասիները, անայլալ ու ներդաշնակ սիրոյ մը՝ նիւթական եւ շօշափելի արդիւնքը պէտք է ըլլան: Բազմադարեայ ճախրանք արտայայտող հոյակապ ուխտավայրերու եւ եկեղեցիներու օղակաւորումը, հայրենիք մը կամ գաղութ մը, անպատճառ ֆրիստոնէական սիրոյ ապացոյցները չեն ներկայացներ, այլ կրնան ըլլալ նաեւ դրամատիրական կամ փառատենչութեան ունայնամտութիւններ: Կարգ մը փարթամ ու գեղեցկատեսիլ տուններու մէջ գահակալող ոգին ո՛չ սէրն է ու ո՛չ ալ միասնականութիւնը, այլ՝ տիրութիւնը, յուսահատութիւնը եւ անձնասպանութիւնը իբր հետեւանք:

Պատմութիւնը գրած ենք մեր սրբատեղիներուն եւ ուխտատեղիներուն, Աղթամարին, Անիի եւ Ս. Էջմիածինի: Կ'արժէ ակնարկ մը նետել Անի ֆաղափին: Ան մէկուկէս ֆիլոմեթրով՝ մէկ ֆիլոմեթր տարածութեամբ ֆաղափ մըն էր, 100,000 հաշուող քնակչութեամբ: Տասներորդ դարուն՝ ան կը մրցէր Պոլիսի հետ, Պաղտատի եւ Գահիրէի հետ: Հազար ու մէկ եկեղեցիներ ունէր քաղմագան ճարտարապետական գեղեցկութիւններով: Սակայն...:

«Մեծատունները փարթամացել էին տնակաների ֆրտինով, վաշխերով ու անիրաւութիւններով, անողորմ էին աղփատների հանդեպ, հակված էին մեղկ կեանքի, չէին խորշում կեղտոտ գործերից... (Հայկ. Հանրագիտարան էջ 408, Ա. հատոր):

Ինչո՞վ պիտի գիտնայ աշխարհի թէ մենք աշակերտներն ու հաւատաւորներն ենք Յիսուս Քրիստոսի: Ի՞նչ է Անոր հետեւողները եւ հաւատացեալներ ըլլալուն ապացոյցը: Եկեղեցակառոյց տանարնե՞րն եւ աղօթասաց ուխտատեղիները: Ոչ երբեք, որովհետեւ անոնք կրնան կառուցուիլ անձնական փառքի եւ արուեստի սիրոյն անիրաւութեամբ շահուած դրամով: Անոնք կրնան դառնալ յիշատակարան եւ ֆանդակազարդուած յուշարձաններ վկայակոչելու խնկելի եւ անթառամ յիշատակը մեր անցեալ հաւատքին: Այսօր, Յիսուս Քրիստոս ապացուցանելի է մի միայն մեր ծառայասիրութեամբ եւ միասնականութեամբ: «Սիրեցէ՛ք զիրար ինչպէս ես ձեզ սիրեցի»ն՝ սիրել է անյիշաչարութեամբ եւ ներողամտութեամբ:

Սէր քառը չէ ստեղծուած ֆարոգուելու եւ քանաստեղծելու համար, այլ՝ Յիսուսի պատուիրած սէրը՝ կիրարկուելու՝ համար արտասանուեցաւ անսուտն շրթներէ: Աստուածային ստեղծագործ Սէրը խոնարհեցաւ (թանձրացաւ, մարդացաւ) աշխարհ, պարգեւելու սիրոյ իմացական կեանք մարդ արարածին: Նոյնպէս մարդ՝ ի՞նք եւս քարձրանալու է դէպի տիեզերական Սէրը եւ կեանքը՝ ուր պիտի գտնէ իր Արարիչը եւ Տէրը: Այս խթանը եւ դիւցազնական խոյանքը դէպի Աստուած եւ մարդ, սէր քառին հողովումով չիրականանաւ, այլ՝ զոհաբերութեամբ ու նուիրումով: Ինչպէս

կայ մեռեալ հաւատք, կայ նաեւ մեռեալ սէր: Սէրը... Յիսուսի պէս չաչարուած, խաչուած ու թաղուած բառ մըն է, պարտ է զայն յարուցանել:

Սիրոյ եւ յոյսի կազդուրիչ եւ ապաքինող ներշնչումի կարիքը ունին ներկայ եկեղեցիները, ընտանիքները եւ ֆաղափական կուսակցութիւնները: Ապա թէ ոչ, մեր հայրենասիրութիւնը, եկեղեցասիրութիւնը եւ համակեցական սէրը՝ մեռեալ կամ այլասերած սէր է:

Երկու հազար տարիներէ ի վեր յաղթանակած է Յիսուսի սէրը կարգ մը հաւատացեալներու կեանքէն ներս: Ինչո՞ւ, որովհետեւ լուսաշող Յիսուս սիրեց մարդկութիւնը անհամեմատ հորիզոնով եւ խորացումով: Անոր սէրը անհանգրուան է, անսկիզբ եւ անվախճան: Ան գիտցաւ, որ աշխարհի հետ խօսելու միակ լեզուն սէ՛րն է: Աշխարհի ներկայ գոյավիճակը պատրաստութեան եւ կարգապահութեան վարժութիւն մը ըլլալու է գալիք Աստուծոյ Թագաւորութեան, ՍԻՐՈՅ ֆաղափացիութեան համար:

Սիրոյ եւ նուիրումի, զոհողութեան եւ անյիշաբարութեան լեզուն Յիսուս ջանաց սորվեցնել Իր աշակերտներուն: Հայրենասիրութիւնը, ընտանիքի սէրը եւ եկեղեցասիրութիւնը եթէ ընդելուզուած չեն Յիսուս Քրիստոսի՝ սիրոյն մէջ, մեր սիրելու ջանքն ու ձգտումը պարզ

ձեւակերպութիւն մըն է, չ'ըսելու համար կեղծաւորութիւն:

«Տէրոջը առջեւէն լեռները փակող ու ապառաժները կոտորող մեծ ու սաստիկ հով եղաւ, բայց Տէրը այն հովին մէջ չէր. եւ հովին ետեւէն գետնաշարժ եղաւ, բայց Տէրը գետնաշարժին մէջ չէր. ու գետնաշարժին ետեւէն կրակ եղաւ, բայց Տէրը կրակին մէջ չէր. եւ կրակին ետեւէն մեղմ ու բարակ ձայն մը կը լսուէր: Ու եղիա գանիկա լսածին պէս՝ իր վերարկուովը երեսը ծածկեց, ու ելաւ ֆարայրին բերանը կայնեցաւ. ու ահա անոր ձայն մը եկաւ ու ըսաւ, «Ով եղիա, հոս ի՞նչ բան ունիս»:

Գ Թագ. ԺԹ. 9-13

Եղիա մարգարէին սոյն փորձառութիւնը, որ պատահեցաւ Քրիստոսէ 900 տարի առաջ, ապացուցանելի բացայայտութիւնն է երկինքէն, թէ աստուածային միջամտութիւնը «մեղմ ու բարակ ձայն»ով (սիրով) կը գործադրուի ու ո՛չ գետնաշարժով կամ փոթորիկներով:

Խոնարհի՛նք Յիսուս Քրիստոսի անժամանցելի պատուէրին.

«Դուք ալ սիրեցէ՛ք զիրար»ին առջեւ եւ ուխտեմք դառնալ սուրբ սիրոյ ջահակիրները եւ հետեւորդները անպարտելի Յարուցեալին:

ԱԼ ՊԷՌ ՆՈՐԱՏՈՒՆԿԵԱՆ